

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA

1-5 oldal

Olv.: ApCsel 15,1-2.22-29 – Jel 21,10-14.22-23 – Jn 14,23-29

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! A mai szentmisének a könyörgését szeretném elétek állítani. A hívek könyörgése ez, nem a papnak az egyéni imádsága. Így hangzik: „Mindenható Istenünk, add, hogy odaadó buzgósággal ünnepeljük Urunk feltámadásának örömnapjait. Engedd, hogy cselekedeteinkkel mindenkor életre váltsuk, amit az emlékezéssel felidézünk”. Nagyon kevesen vagyunk, össze kell fognunk, hogy valóban ujjongó lélekkel tudjuk ünnepelni a Feltámadás örömnapjait. Nagyon fontos ennek a mai vasárnapnak az üzenete, hiszen a kérdés arról szól, hogy minden vasárnap a Húsvét ünneplése. A kereszténység húsvéti kereszténység és a kereszténységnek az üzenete, ahogy a könyörgésben a hívek, Önök helyett fogalmazza meg az Egyház: a mindennapjainkban életre váltsuk azt, amit az emlékezéssel felidézünk.

Kevesen vagyunk, ahogy mondtam. Sokan mentek el, mert különböző események, olyan ünnepek vannak, amik mint hívő embereket is szólítják őket, na meg lassan itt a nyár is és egyre többen távol ünnepelik a hétvégéket. Tegnap mi nagyon szép ünnepet tartottunk, a mi kedves énekmesterünknek, Gazsinak és kedves feleségének, aki most éppen mellette áll, volt a nagy ünnepe, az 50. házassági évfordulójuk. Ez a kis virágocska is azért került ide az oltárra, mert annyi virágot kaptak, hogy egy szekérderek megtelt volna vele, jutott ide az oltárra is, a Szűzanyának is, meg még sok-sok helyre.

Mindenesetre ezen a mai napon igen nagy szükségünk van rá, hogy el tudjunk gondolkodni azon, mert ez itt a kérdés: mi lesz az igazsággal, ha az igazságot az igazságtalan fogságában tartják? Mi lesz az emberrel, ha az életet a halál fogságában tartják? Ez itt a kérdés! Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, bánjuk meg bűneinket, hogy méltóképpen ünnepelhessünk.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! A mai vasárnap, Húsvét után a 6. vasárnap egészen sajátos az üzenet rendszerében. Sokszor hallottuk már a leglényegesebb igazságokat Jézus tanításából, hiszen aki a keresztény közösséghez tartozik, vasárnapról vasárnapra egyik-másik krisztusi igazság, ami életigazság, előjön és igyekszünk valóban úgy felidézni ezeket az igazságokat, hogy aztán az életünket is ezekhez igazítsuk vagy ezek szerint alakítsuk. De Húsvétnek a 6. vasárnapja egy nagy összegezés. Az öt előttünk álló vasárnapnak és eme 6.-nak az üzenetei szinte megjelennek előttünk, hiszen azokat, amiket ma hallottunk, már az elmúlt vasárnapok során, hol egyiket, hol a másikat, hallottuk. Ezek a Húsvét üzenetei, az új élet üzenetei, a húsvéti kereszténységnek az üzenetei. És az Egyháznak az a szándéka, mint ahogy Krisztus tanítása is végeredményben ezt sugallja, hogy Jézus befejezi a földi küldetését. Hallottuk most is az Evangéliumban: mindazt elmondtam, amit akartam – akár én is mondhatnám, már mindent elmondtam, amit rám bízott a Jóisten, hiszen idestova 60 éve hirdetem az igét – és Jézus azt mondja az apostoloknak, most elmegyek, de nem hagylak árván titeket és majd visszajövök.

Egészen sajátos módon történik ez a visszajövetel, mégpedig egy új életformában. Ezt az új életformát a keresztény értékrend szerinti életformának mondhatom, ha a mindennapok nyelvére lefordítom. És ma valamiképpen ezt kell összegeznünk, mert utána, jövő vasárnap

Urunk mennybemenetelének az ünnepét ünnepeljük, aztán Pünkösdt ünnepelünk, Szentlélek eljövetelét, aztán a Szentháromság vasárnapját, az isteni titkot. Mert úgy gondolja az Egyház, hogy mindaz a tanítás, amit az emberek vasárnapról vasárnapra hallhatnak, sőt a hittanórákon a kicsi gyerekek, aztán a fiatalok és a felnőttek egyre többet megismernek azokból, amiket Jézus elmondott nekünk, ha mindezt hallottuk, ha ezeket az igazságokat magunkévá tettük, akkor indulhatunk azon az úton, amit a keresztyén értékek határoznak meg.

A pozitív értékek, mert vannak negatív kijelentések is, de azok nem értékek. Éppen tegnap volt a XII. kerületben a Gesztenyés kertben a tízéves Pesti Srácok televíziójának az évfordulója. Én is ott voltam, pár szót szoltam, mert lassan megbarátkoztam azzal a stílussal is, amit ezek az úgymond Pesti Srácok képviselnek. És szelídülnek, a stílusuk is szelídül. Amikor elkezdődött tíz évvel ezelőtt, az ember fülét sok minden bántotta, néha most is megüti nemcsak a fülét az embernek, hanem a szívét is az a stílus. De azt mondják, hogy akik nem az igazságot mondják, azoknak ezen a módon kell válaszolni. Én ezzel teljesen nem értek egyet. Mindenesetre nagyon érdekes ünneplés volt ez és egy kicsit, hogy így mondjam, harmonizál az a tegnapi ünnep az egyháznak a Húsvét 6. vasárnapi ünnepével.

A baj csak az, hogy a Pesti Srácok ünnepére akik kíváncsiak voltak, nem ilyen fiatalok, mint ti fiúk, hanem ilyen magam korabeliek. Tapsoltak ezek az idős emberek, persze kicsit több tapasztalatuk van, mint nektek és nagyon jól tudják mindazokat, amiket mondanak azok, akik nem az igazságot mondják. Ezért mondtam a bevezetőben: mi lesz a világgal, ha az igazságot az igaztalanság fogságában tartják? Mert ezek a Pesti Srácok az igazságot akarják kiszabadítani a fogságból és egy kicsit kezdenek szimpatikusabbak is lenni. A sokat tapasztalt ötvenesek, hatvanasok, hetvenesek elég sokszor tapsoltak. Csakhogy ők már csak visszafelé tudnak nézni, márpedig a jelenben, a mindennapokban a jövőnek legalább akkora a beleszólása, mint a múltnak, és nagy baj az, amikor a jelent csupán a múlt igazgatja vagy határozza meg. A jövő: mit gondolunk arról, aminek lenni kellene, de nincs, meg tudjuk-e jeleníteni már valamiképpen a jelenben azt a jövőt, amit szeretnék, de még nincs?

Nagyon fontos ám ez a fajta gondolkodás, és az Egyház, amikor a mai vasárnapon összegez, akkor arra gondol már előre, hogy a jövő hogy van előttünk. Az a jövő, amit Urunk mennybemenetelekor ünnepelünk, aki magával viszi a teremtet világot, a megváltott világot az Istenhez. Aztán a következő vasárnap, amikor a Lélek eljöveteléről elmélkedünk majd. Az igazság lelke jön el és elhozza az igazságot, és az igazság roppant egyszerű: az igazság az Isten, az igazság a szeretet. Az igazság az a szeretet, ami a szívünkben van, ha van. Ha nincs, akkor kizártuk ebből a világból az igazságot és a hazugság árasztja el. Aztán a következő vasárnap, Szentháromság vasárnapján a szentháromságos egy Isten titkát próbáljuk éber szívvel, okos ésszel vizsgálni. Ki az Atya, ki a Fiú és ki a Lélek, ki a Teremtő, az Atyaisten és ki a Fiú? A Megváltó, aki a szeretetet jeleníti meg a világban: én vagyok az út, az igazság és az élet. És ki a Lélek, aki minderre képessé tesz bennünket. És a jövő. Krisztus halála és feltámadása után a jövő az, hogy bennünk, a mi szeretetünkben él tovább az igazság. A mi szeretetünkben él tovább az élet, a krisztusi élet. Nagyon komolyan el kell gondolkodnunk ezen, ez a 6. vasárnap erről szól. Megváltott világban akarunk-e élni, keresztyén értékek által meghatározott világban akarunk-e élni, vagy mindezt tagadó világban akarunk élni?

Nagyon aktuális kérdés. Mindenki az igazságot emlegeti, amikor bajban van, mindenki a szeretetet emlegeti, mindig, jóban és rosszban egyaránt, mert a szeretetre vágyakozik minden ember és azt várja, hogy valaki a szeretet jegyében megszólítsa, mert fontos neki a másik ember. Vagy pedig az életet hagyjuk a halál rabságában, a halál fogságában. Mert a halál fogsága: mindenki azt tesz, amit akar. Ez a halál! Amikor egy a fontos, ami az én érdekemet szolgálja. A halált akarjuk-e, ebben a világban akarunk-e élni, amely világban a mellettem ülő csak magára gondol és egyetlen határozza meg az egész szemléletét, hogy hogyan tud fölém

kerekedni és hogy tudja egyre inkább a saját ösztönös egyéni önző érdeke szerint formálni, alakítani az életét. És még a szerencsétlen azt hiszi, hogy a saját jövőjét és még a világnak a jövőjét is szolgálja, pedig csak az életet gyilkolja, még a saját életét is. Ki az, aki szeretne ilyen emberrel együtt élni? Ki az, aki szeretne ilyen emberrel összetartozni?

Egyetlen vágyunk van, hogy úgy tartozzunk egymással össze, hogy az örömeinkre legyen. Csakhogy ez akkor valósul meg, ha az embernek a legfontosabb az, hogy a másik embert boldoggá tegye, a másik ember javát szolgálja – ez a keresztény értékek által meghatározott élet. És bizony most azért is aktuális ez, mert a keresztény értékek által meghatározott világ haldoklik. Haldoklik, ezek az üres székek erről beszélnek, az üres templomok erről beszélnek. Az egyéni önző érdek minden szinten megjelenik, mindez erről beszél. A kicsinyek félhetnek a nagyoktól, a szegények félhetnek a gazdagoktól, a kiszolgáltatottak félhetnek az uraktól. Jézus meg arról beszélt, hogy ezek mellett és ezek világában kell megtalálni a helyünket, mert a kicsinyeket kell védeni, a szegényeket kell bátorítani, a bajban lévőket kell segíteni, mert e nélkül nincs közösség. E nélkül győztesek és vesztesek vannak.

Pontosan most, az elmúlt napokban, csütörtökön meg pénteken konferenciázott itt a CPAC, a keresztény értékek világában gondolkodó emberek közössége. Európában elsőként itt, éppen ebben a piciny kis Magyarországon. Mert úgy tűnik, hogy itten ébredszik ez a gondolat. Mert vagy ezek szerint az értékek szerint élünk, vagy beteljesedik rajtunk az, ami már elindult. Már a sírunkat megásták, ott állunk a szélén és várják, hogy mikor lökhetnek bennünket bele ebbe a sírba, aztán felejtessenek el minket. Vagy pedig – Húsvét 6. vasárnapja erről szól – nekünk van jövőképünk. Mi tudjuk azt, hogy a világunk és az életünk Istenhez tartozik, hogy velünk van az Isten lelke, a szeretet lelke, hogy velünk van az Isten.

És itt az az egy szó, amit oly sokszor emlegettem a húsvéti ünnepkörben. Ki az Isten? Aki van értünk – és ez a döntő! Nem csupán létezik, mindannyian létezőnk, csak nem biztos, hogy egymásért vagyunk. Erre szokták mondani, jobb lett volna, ha meg sem születik. Aki magáért van, magának él, az ellenség. Minő érdekes, nem tudunk mit kezdeni azzal az Istennel, aki értünk Isten, aki a szeretet Istene. Istennel nem lehet veszekedni, itt legfeljebb sóhajtozni lehet akkor, amikor baj van: hol az Isten? Milyen érdekes, amikor nincs baj, akkor elő se kerül az Isten.

Itt a szomszédos háború kapcsán is oly sok emberrel találkoztam, és emlegetik az Istent. Minő érdekes, akár Oroszországot, akár Ukrajnát nézzük, akkor, amikor az egyik vagy másik országban a kisebbségben élők jogait lábbal taposták, akkor nem kérdezték, hol az Isten, mert az az ember taposása volt. Meg akkor szokták az Istent kérdezgetni, mint tegnap, bemondta reggel az időjárás ismertető, hogy viharok lesznek és megcsendesült a vihar, mire ideért. De aki a televíziót bekapcsolta tegnap este, az láthatta, hogy mit művelt Németországban. Mert az Istent keresik a természet rendjében. A természet rendjében rend van, azt az Isten a rendjének megfelelően hagyja, mert a természet rendjében az életrevalónak kell tovább megmaradni. Csak más az ember rendje, az ember életének a rendje, ott nem harc van. Ezért ugye itt, ebben a szomszédos háborúban, van, aki szerint, az egyik az agresszor, a másik az ártatlan. Ugyan kérem, milyen érdekes, rögtön igazságosztóvá lép elő az ember. Egyik az agresszor, másik az ártatlan. És mindent megtesznek azért, hogy a háború kiterjedjen. Már millió országot érint, de azért még csak vigyük a fegyvereket, hogy sikerüljön tovább folytatni a harcot, hogy aztán még nagyobb pusztulás legyen.

Testvérek, más az ember életének a rendje, mert az emberek értelme és szabad akarata van. Tehát ezért döntő a kérdés: akarunk-e – értelmes lények, szabad akaratú lények – Istennel összetartozni, Aki értünk van? Akarunk-e egymással összetartozni, akik Isten elgondolása szerint egymásért vagyunk? Vagy dehogy akarunk egymásért, mindenki magáért akar élni és

ugyanakkor azt hiszi, hogy ez lesz a békének az alapja, amikor mindenki sütögeti a maga pecsenyéjét és eljön a béke. Igen lehet, hogy az ő asztala roskadozik, a másik meg egy telefonfülkében alszik és ott majszol valamit.

Testvérek, a kérdés az, hogy keresztény értékek szerinti megváltott világban szeretnénk-e élni vagy nem. Megváltatlan világban, ahol aki marja, kapja, megváltatlan világban, ahol csak az egyéni érdek a fontos. És közben áhítózunk a szeretet után, közben hívogatjuk az Istent, hogy legyen a segítségükre. Nem fog jönni. Nem fog jönni, mert az Isten csak azokban fog jönni, akik a másikért vannak. Tehát döntő a kérdés, és ezen a mai vasárnapon, még talán az utolsó pillanatban vissza lehet lépni.

Többek között erről is beszéltem tegnap, nem akarom elmondani azt, amit tegnap itt elmondtam azoknak, akik megtiszteltek bennünket, illetve megtisztelték kedves énekkarvezetőnket meg a feleségét. Sajnos kevesen tisztelték meg őket, úgy látszik, hogy nem értékelik az ő munkájukat sem az emberek. Hát ilyenek vagyunk, közben mi emberek vagyunk a csodalények. És ugye a kérdés erről szól, hogy az értelemmel és akarattal bíró embert mi határozza meg, az ösztönös adottságai, amik tökéletesen működnek a természet világában, vagy az értelmes és tudatos létre képes embernek a felelősségteljes gondolkodása, döntései, magatartása. Egyébként olyan egyszerű a kérdés, hogy efelől dönteni könnyű.

Megvalósítani már nehezebb. Viszont például az emberi történelem is, a népek története is erről szól, hogy az önismerettel bíró, önfegyelemmel, magát megnevelő emberek alkotják-e az emberi közösséget. Egyébként közösséget csak ők tudnak alkotni, akik ezt elhagyták, azok nem tudnak közösséget se alkotni, tehát egy kicsit a kérdés is már billeg. De alapvetően erről van szó, népek, nemzetek, különböző eszmék, kultúrák léte ezen múltott.

És pontosan ezzel kapcsolatosan olvastam egy nagyon izgalmas eszmefuttatást a Római Birodalom dicsőségéről meg az összeomlásáról. Sokszor hasonlítják ehhez a mi mostani helyzetünket, hogy a mi keresztény kultúránk, a keresztény eszmerendszerünk most körülbelül pont ott van, ahol a Római Birodalom az összeomlásakor volt. És miért omlott össze? Ilyen egyszerűen leírták a gondolkodók: egyszerűen azért, mert az emberek életét egyértelműen az önfenntartás és a fajfenntartás ösztöne határozta meg. De már még csak nem is a természet rendje szerint, mert ez mást jelent a természet világában és az ember világában.

Nagyon meglepett, amikor leírták, hogy akkor volt csúcspont a Római Birodalom, amikor sokan voltak azok, akiknek az életét meghatározta az önismeret és urai voltak ösztönéletüknek. Ebben az esetben ezeknek az embereknek az energiája az alkotásra, az élet kibontakoztatására szolgált. Akkor, amikor ez megváltozott, akkor kezdett pusztulni a birodalom. Pár száz évig tartott, és még behozták ebbe az ismertetésbe a mi Attilánkat is, a hunokat is. Ugye a 450-es években jelent meg Attila hunjaival Itáliában, a Római Birodalomban. Attila földhözragadt ember volt bizonyos értelemben, más szempontból pedig messze magasabb szinten állt azoknál. Megelégedett pár száz kiló arannyal és eljött, elég volt neki az arany. Aztán jöttek a gótok és Theodorik, a germánok, azoknak is kellett az arany, de nekik nem volt elég. Az utolsó császárt kiiktatták és elfoglalták a császári trónt. Mert – és ez volt a magyarázat – mert öközöttük még sok olyan volt, bár pogányok voltak bizonyos értelemben, akik az életüket a közösség szolgálatába állították. De a folyamat megállíthatatlan volt, mert olyan rohadt volt a helyzet – a rohadtat most ne egy csúnya szónak értsék, hanem mint, mikor megrohad valami – olyan korrupt volt a helyzet, hogy korrumpálódtak azok is, akik odamentek.

És 500-ban jött egy szem ember, egy patrícius család gyereke, aki a hitében akart gazdagodni. Hát hova a csudába ment volna Európából, ha nem Rómába? Az volt a hitnek a középpontja, de már haldokolt az is természetesen. És mikor odaért, akkor megdöbbsent, hogy mi van ott, ő

nem ez kereste. És akkor egyszerűen elvonult három évre egy barlangba, és az Istennel társalgott. Úgy hívták ezt az embert, hogy Benedek. Illetve ez lett az új neve, és ő lett Európa megújítója, ami a VIII. század környékén volt a csúcspontján. A mi első Szent királyunk még ebből az értékrendből mazsolázott, mert még akkor, bár nem volt egyértelműen minden ezek szerint az értékek szerinti, István királynak pont ebben volt a nagysága, hogy ki tudta válogatni az igazi értékeket. Aztán ez tartott pár száz éven át, és a francia forradalomtól kezdődően mostanáig lejtőn vagyunk, de most már nagyon mélyen vagyunk a lejtő alján.

A kérdés az, hogy tudunk-e dönteni, milyen értékrend szerint akarunk élni: magunknak vagy Isten vezetésével egymásnak, egymásért. Ez itt a kérdés, kedves Testvérek, ezért ünnepelünk ma, hogy a tisztánlátásunkat visszaszerezzük. És majd jövő vasárnap, amikor e világnak, a teremtet világnak az égi beteljesedését villantja fel nekünk az Egyház. Aztán a Lélek elküldése Pünkösdkor, aki képessé tesz bennünket arra, hogy tudjunk szeretni, hogy ne magunknak éljünk. És aztán a Szentháromság vasárnapja, az Isten, aki az életünk akarója, szerzője, fenntartója, gondviselője, a Fiú, aki a megváltónk, aki az életét adta oda értünk és a Lélek, aki szeret bennünket és arra akar minket is rávenni, hogy így. Hát, kedves jó Testvérek – így!

+ *A M E N* +

Szentmise befejezése

Kedves Testvérek! Isten áldása általunk kerüljön ki a világba, akár azt is mondhatom, a béke. Annyit emlegetjük a templomban is a békét. A békének egy feltétele van – ugye, a békeharcot elfelejtettük... A béke egyetlen feltétele, hogy nem ütök vissza. Aki visszaüt, az harcot kezdeményez. Tehát a békének egy feltétele van, hogy a rosszat nem viszonzuk rosszal. Ebben kell az embernek gondolkodásában megújulni, és akkor lesz béke.

+ *Á L D Á S* +